MENOLOGIUM CISTERCIENSE

MENSIS OCTOBRIS

A MONACHIS

ORDINIS CISTERCIENSIS STRICTIORIS OBSERVANTIÆ

compositum

ET A CAPITULO GENERALI ANNO 1951

APPROBATUM

WESTMALLE EX TYPOGRAPHIA ORDINIS 1952

ŘIJEN

1. října.

V brabantském klášteře Villers¹ [vijé], připomínka mladého mnicha **Oldřicha**, jenž pocházel z Kolína nad Rýnem, a ozdoben byl andělskou tváří i dobrými skutky. Cæsarius z Heisterbachu vypráví, že jedna zbožná *inclusa*,² když Oldřich ve svém úřadě grangariáře ve městě Namur dva týdny před svou smrtí sloužil Mši, uzřela ohnivou kouli nad jeho hlavou. Když však onemocněl a byl v posledním tažení, řekl bratřím: «Zítra kvůli mně budete mít svátek, a sice dvě Mše», a tímto způsobem předpověděl hodinu své smrti. A tak se i stalo. Neboť na druhý den, když byla po Primě odsloužena konventní Mše, svou panickou duši vypustil; a protože v tu dobu nebylo zvykem odkládat pohřeb na druhý den, hned po Tercii se za něj slavnostně sloužila další konventní Mše, a on byl odevzdán zemi. (Hag., n. 407).

V klášteře Panny Marie v Aiguebelle³ [égebel], dne 8. tohoto měsíce roku 1824 zesnul zbožný Otec **Alois Bailly** [beji]. Po několik let žil spolu s poustevníky na Mont Valérien [mõn valériān] poblíž Paříže, když ve víru neklidných časů i událostí byl nucen opustit svou vlast a přišel do kláštera La Valsainte⁴ [la valsént]. Poté na převelice obtížných cestách díky své odhodlanosti a vynalézavosti na sebe obrátil oči i duše bratří i Představených. Když byl klášter La Valsainte [la valsént] v roce 1811 zrušen, ve městě Nancy spolu se dvěma společníky spravoval malou svatyni Nejblahoslavenější Panny Marie, a řeholní život tam vedl více než by se zdálo možné. Když pak Dom Štěpán Malmy znovu zakládal klášter Aiguebelle

¹ *Villarium*, **Abbaye de Villers-en-Brabant** byl cisterciácký klášter v belgickém městečku Villers-la-Ville poblíž belgického Bruselu. Založen 1146 z Clairvaux, zrušen 1796 během Francouzské revoluce. (červen, pozn. 79)

² inclusa: žena, jež si zvolila žít zazděná ve své cele

³ *Monasterium B. M. de Aquabella*, **Abbaye Notre-Dame d'Aiguebelle** je trapistický klášter, založený 1137 z Morimondu jako cisterciácký, zrušený 1791, obnovený v roce 1815 trapisty přicházejícími z La Valsainte. Zajímavostí je chodba pro konvrše, kterou chodili z dormitáře na místo své práce, aniž by rušili chórové mnichy. (červen, pozn. 92)

⁴ *Vallis Sancta*, **La Valsainte**, je kartouza v distriktu Gruyère (Švýcarsko), založená 1295, zrušená 1778, v roce 1791 pak sloužila jako útočiště trapistům, kteří byli vyhnáni z *La Trappe*, ti ovšem museli v roce 1798 opět odejít, pak se několikrát vrátili a byli vyhnáni, až se sem nakonec v roce 1863 opět vrátili kartusiáni, a žijí zde dodnes. (červen, pozn. 44)

[égebel], spolu s několika konvrši si jej vzal s sebou. Když pak došli do města Valence [valāns], otec Alois netrpělivý tím zdržením pospíchal do kláštera, překročil práh, padl na kolena, políbil zemi a modlil se k Bohu, aby zde již v pokoji mohl dožít své dny. Jeho Představeným se v tu dobu zdálo vhodné nechat jej vysvětit na Kněze. Nikdy nesvolil k tomu, aby pro svou nemoc slevil něco z přísnosti Řehole, dokud jednoho dne jeho tělo nepodlehlo těžkosti tohoto břemena. Když umíral, jasným hlasem zazpíval ve slavnostní versi šestého modu žalm «Zaradoval jsem se, když mi řekli: Do domu Hospodinova půjdeme». A když dokončil slova: «ať vládne mír v tvých hradbách, hojnost v tvých palácích», jako by celou svou životní touhu vyzpíval a poté vypustil duši. (Hag.. n. 676).

V měsíci říjnu 1275, posvěcení kostela Panny Marie v Magerau⁵ ve Švýcarsku, jehož svátek se slaví první Neděli tohoto měsíce.

Roku 1130 byl založen klášter Panny Marie v bavorském Waldsassen⁶ pro mnichy, jež byl v tentýž den roku 1864 obnoven pro mnišky.

Roku 1892, tento den začala v Římě Generální Kapitula slavená na příkaz Svatého Otce Lva XIII. proto, aby se tři Kongregace Trapistů spojily v samostatný Řád.

2. října.

V brabantském klášteře Villers¹ [vijé], Bohem milovaný mnich Godfríd-Pachomius. Ještě jako chlapec se stal řeholním kanovníkem, když uvnitř i zvenku musel snášet ruch světa, jímž byl ovšem tak znechucen, že odešel do cisterciáckého kláštera Villers [vijé]. Když spolu s ostatními vycházel pracovat, srdcem i ústy měl ve zvyku se oddaně modlit, a takto nepřestával vydávat sladkou vůni nejen Bohu, ale také svým bližním. Výjimečným způsobem se zdržoval nejen znamení vzešlých z lehkovážnosti ducha, ale také každého posunku či gesta nemístného pro dané místo či hodinu. Zuřivě se trestal bičováním každý den, kdy to jen bylo možné. Větší část svého pokrmu většinou přenechal chudým. Dokud v sadech dozrávala jablka, pečlivě je sbíral a také dával chudým. Službu v kuchyni vykonával horlivě a velmi rád, a často vybízel kantory, aby mu tuto službu

⁵ *Macraugia* (francouzsky **Abbaye de la Maigrauge**; německy **Abtei Magerau**) je klášter cisterciaček ve švýcarském Fribourgu, založený v roce 1255 z Hauterive, zrušený v roce 1848, obnovený v roce 1939. (červen, pozn. 49)

⁶ Waldsassen. Cisterciácký klášter v obci Waldsassen v Horní Falci, asi 10 km od Chebu hned za hranicemi, založený v roce 1133 z kláštera Volkenroda, zrušený v roce 1803, obnoven jako klášter cisterciáckých sester v roce 1863. (červen, pozn. 33)

přiřadili: a při mytí nádobí zpravidla nedovolil, aby mu někdo pomáhal. Při sporech odpovídal uctivě a čestně. I když zestárnul, nikdy se nezdálo, že by snad polevil ve své horlivosti. Odešel pak z tohoto světa v roce 1262, a vypráví se, že měl ducha proroctví a proslavil se i zázraky. (Hag., n. 400).

Roku 1898, přešťastné zmrtvýchvstání kláštera Cîteaux, dílem především Nejdůstojnějšího Pána Sebastiána Wyarta [uijára], Generálního Opata Cisterciáckého Řádu přísnější observance, a Důstojného Pána Jana Křtitele Chautarda [šotára], nejslavnějšího Opata kláštera Sept-Fons [set főn].

října.

Ve Švýcarsku, **Blahoslavený Algot**, Biskup rhétské Kurie⁸, kdysi žák Svatého Otce Bernarda, «důstojný moudrostí, věkem i milostí». Život, který vedl před svým mnišstvím, nebyl kléru ani lidu této Kurie neznámý, takže můžeme dovodit, že byl nejspíše jejím zaměstnancem:⁹ oni si jej totiž opět povolali z Clairvaux, aby byl jejich Biskupem. Tento úřad však přijal pouze s tím úmyslem, aby mohl pomáhat klášterům a chudým. Snažil se poskytovat mnichům i řeholnicím vše potřebné, a kde bylo potřeba, pozvedal pokleslou kázeň. Práva i vlastnictví své diecéze udatně bránil, a všechny úkoly převelice bdělého pastýře pečlivě plnil po devět let. Život opustil roku 1160. (Hag., n. 25).

V katalánském klášteře Poblet,¹º **blahoslavený Bartoloměj Conill** [konil], Opat. Byl převelice zkušeným lékařem ponořeným v církevní vědy; zároveň byl snad až příliš pokorný. Když byl roku 1437 zvolen Opatem, ani prosbám vládců nechtěl vyhovět, dokud jej příkaz Svatého Otce Evžena IV. nedonutil to břemeno přijmout. Králům Navarry i Aragonu byl převelice drahý; mniši jej ctili jako Svatého. On však v nejvyšší lásce předcházel potřeby bratří; nemocné často navštěvoval, posluhoval jim a léčil je, a to takovým způsobem, že nezřídka pochybovali, zdali jejich uzdravení má být přičteno jeho lékařskému umění, nebo spíše jeho ctnostem a modlitbě. Vypráví se dokonce, že na jeho prosby Bůh vzkřísil

⁷ Algotus

⁸ Rhæti, Rhétové byl souhrnný název pro alpských kmeny, zčásti nejspíše Etrusků, na území dnešního Švýcarska a Tyrolska. Diecéze Rhætia je historický název dnešní diecéze Chur.

⁹ ex adjunctis

¹⁰ Populetum, Real Monasterio de Santa María de Poblet je cisterciácký klášter na území katalánské obce Cuenca de Barberá nedaleko Barcelony. Založen 1149 z Fontfroide, zrušen 1835, obnoven 1935, nová komunita přišla 1940. (červen, pozn. 3)

jednoho klášterního sluhu z mrtvých. Svatou smrtí zesnul tohoto dne roku 1458. (Hag., n. 189).

Roku 1863 byl založen klášter Panny Marie z Dombes¹¹ [domb].

4. října.

V anglickém klášteře Panny Marie od Pramenů, Fountains Abbey¹² [fauntins eby], svaté paměti Ralph Rageth, 13 Opat. Předtím byl vojákem a ve světě člověkem urozeným, ovšem svatý konvrš Sunulph mu pomohl modlitbou i radou, též hlas vycházející z kříže jej utvrdil v tom, aby ve zmíněném klášteře přijal řeholní hábit. Byl horlivý ve skutcích, vytrvalý v modlitbě, trpělivý v potupách, převelice poslušný v tom, co mu bylo uloženo, vždy veselý a přičinlivý k povinnostem bratrské lásky. Byl také občerstvován nebeskými viděními. Poté byl zvolen Opatem kláštera Kirkstall¹⁴ [kərkstól], a zde vytrpěl mnohé nesnáze; vždy však znovu nastoupil na cestu krále králů, 15 a s neotřesenou tváří i stálostí snášel všechny nepřízně osudu.16 Jeho řeč byla veselá, vtipem jako solí ochucená, a všechna jeho gesta i způsob chování se vyznačovaly jistou formou dokonalosti. Strávil devět let v klášteře Kirkstall, a poté přijal pastýřskou péči o Fountains Abbey [fauntins eby], a i tam naplnil všechny povinnosti pravého Opata, přičemž ve všem používal rozumné rozlišování. Bohatý zásluhami odešel k Pánu kolem roku 1191. (Hag., n. 361).

V klášteře Panny Marie od Modliteb, ¹⁷ roku 1647 zbožně odešel **Bernard Carpentier** [karpãntié], Převor a Reformátor. Po značně bouř-

¹¹ *Abbatia B. M. de Dumbis*, **Abbaye Notre-Dame-des-Dombes** byl trapistický klášter u obce Plantay nedaleko Lyonu na východě Francie. Založen 1863 z Aiguebelle, zrušen 2001, kdy bratři požádali hnutí Chemin neuf, aby je nahradili v jejich poslání modlitby a přijímání hostí. (září, pozn. 60)

¹² *Monasterium S. M. de Fontibus*, nejspíše **Fountains Abbey** byl cisterciácký klášter u města Ripon nedaleko Leedsu v Severním Yorkshire. Založen 1132, kdy po neshodách odešli mniši z benediktinského kláštera Panny Marie v Yorku, mezi nimi i sv. Robert z Newminsteru (Menologium ze 7. června) z kláštera, dostali území u šesti pramenů, které pojmenovali Fountains. V roce 1135 se stali součástí cisterciáckého řádu pod Clairvaux. Klášter byl zrušen 1539. (září, pozn. 17)

¹³ Radulphus Rageth, dle seznamu Opatů Fountains Abbey Ralph Haget.

¹⁴ *Kirkstallium*, **Kirkstall Abbey** byl cisterciácký klášter na předměstí Leedsu v Západním Yorkshiru. Založen 1152 z Fountains Abbey, zrušen 1538.

¹⁵ viam regiam

¹⁶ casus adversos

livém životě se stal Převorem v tomto klášteře a poznal, že by se tam měl vést pravý řeholní život a znovu nastolit původní kázeň. Svůj klášter tedy připojil k Přísnější Observanci, a s povzbuzením ctihodného Opata Clairvaux Denise Largentier a^{i8} [laržantiéra], dokonce i s pomocí samotného komendatárního Opata dílo tak šťastně dokončil, že zakrátko sobě svěřené bratry mohl vysílat do jiných klášterů, které chtěly učinit totéž, a jeho klášteru již od té doby vládli řeholní Opati. Během dvaceti tří let své vlády přijal více než sto mnichů ke slibům, z nichž pak sedm se stalo Opaty. Jako ctihodný Převor se v posledních letech svého života věnoval pouze modlitbě, zemřel pak ve věku devadesáti pěti let. (Hag., n. 575).

5. října.

V Clairvaux, svaté památky Gottfried z Meleduna, 19 Biskup diecéze Sorres²⁰ na Sardinii. Pod svatým Robertem, druhým Opatem Clairvaux, přijal hábit svaté řehole. Byl tam pověřen také péčí o nemocné bratry, když byl zvolen Biskupem diecéze Sorres. Této diecézi pak s velkou námahou vládl po sedm let, a svůj vlastní život střežil ve vší čistotě. Donesla se k němu zpráva o slavnostním přenesení těla Svatého Otce Bernarda, a když přišel na generální kapitulu, pospíchal odtud do Clairvaux, aby se spolu s Arcibiskupem lyonským a dalšími spolubratry v biskupské službě ochotně zúčastnil této posvátné události. Když se však přiblížil ke svému Clairvaux a již z dálky na něj pohlédl, pozvedl oči k nebi a povzdechl si, přičemž z celého svého srdce Pána prosil, že pokud má do tří let zemřít, aby nedovolil být již od tohoto kláštera odloučen, a pokud snad má jinde dokonati své dny, aby mu tam aspoň vytoužený pohřeb byl dopřán. Když tam tedy po nějaký čas pobyl ve zdraví, zachvátila jej krutá choroba a po několika dnech se přiblížil jeho konec; když byl posílen Svatým Pokrmem na cestu, téměř v tutéž chvíli zesnul v Pánu, a sice 13. dne tohoto měsíce roku 1178. (Hag., n. 111).

¹⁷ Monasterium B. M. de Precibus, Abbaye Notre-Dame de Prières byl cisterciácký klášter v obci Billiers nedaleko Vannes na jihu Bretaně. Založen 1252 z Buzay. V roce 1499 se stává opatstvím komendatárním, reforma Převora Bernarda Carpentiera v roce 1606 však do kláštera vrací život dle řehole. Zrušen 1790.

¹⁸ viz také Menologium na 14. srpna a 24. října.

¹⁹ Gaufridus da Meleduno

²⁰ Diecéze Sorres nebo Sorra byla římskokatolická diecéze s centrem v obci Borutta v provincii Sassari na severu Sardinie. Vznikla v 11. století, v roce 1503 byla zrušena a připojena k arcidiecézi Sassari, její katedrálou byl kostel San Pietro di Sorres, dnes benediktinské opatství.

Téhož dne roku 1714 zesnul v klášteře Panny Marie z Trappy Jan-Bernard Himbert [imbér], mnich. Pobýval v Paříži na studiích, když jej jednoho dne prozářila Boží milost, a on jasně viděl, kolik marnosti vězí ve světských záležitostech. Když vstoupil do kláštera v Trappě, třebaže byl tělesně slabý, s velikou odvahou ducha přijal tvrdost života v pokání i jeho velkou tíhu, a předčil očekávání všech. V různých klášterních úřadech, které mu byly po slibech svěřeny, se zcela vydal Bohu i lidem, a s přemilou dobrotivostí vycházel vstříc potřebám bratří. Byl vždy duchem vyrovnaný a skromný; a žádná práce či záležitost k vyřízení mu nebránila věnovat se také Bohu a modlitbě. Nejblahoslavenější Pannu, Svatého Bernarda, a slavného Reformátora svého kláštera usilovně vzýval, aby dokázal vzdorovat svádění pokušitele, a těšil se z velikého pokoje ducha i pravé radosti. Jho pokání nesl po sedm let, když onemocněl. Dobře pamětliv božské dobrotivosti vůči sobě, za přijaté dary často v slzách vzdával díky, a když už jeho tělo nedokázalo býti prosto bolesti, v modlitbách a rozjímání s láskou objímal Kristův kříž. A tak, když byla jeho duše očištěna od světských poskvrn, z tělesného pouta byla osvobozena. (Hag., n. 638).

Roku 1172, posvěcení kostela Panny Marie v obci Castagnola²¹ v Chiaravalle v diecézi Ancona v Itálii.

6. října

V Toskánsku, **blahoslavený Balduin**, Kardinál Svaté Římské Církve, učedník Svatého Otce Bernarda, Papež Innocens II. jej učinil prvním Kardinálem z Cisterciácké rodiny, a poté Arcibiskupem v Pise, kde zazářil velikým světlem duchovní moudrosti, a při vykonávání svého úřadu vládl převelikou autoritou i svobodou ducha. Nicméně tak velikou mírností a pokorou ukazoval, že je pravý mnich, třebaže ve vrcholném pastýřském úřadu, že nejen Cisterciácký Řád, ale také všichni věřící v Itálii si srdečně blahopřáli, a vzdávali díky Bohu, že jim v jejich časech udělil tento překrásný sloup a neotřesitelnou podporu své svaté Církve. Svatému Bernardovi, jenž kvůli záležitostem Církve přebýval v Itálii, «přítel blízký

²¹ *Claravallis de Castagnola (Castañola)*, **Abbazia di Santa Maria in Castagnola** byl cisterciácký klášter v obci Chiaravalle (Jasné Údolí, italská verze názvu Clairvaux) nedaleko města Ancona na jadranském pobřeží ve středu Itálie. Založen 1147 asi z milánského Chiaravalle či z kláštera Lucedio, zrušen 1796. Komunita částečně zůstala, klášter byl pak ochuzen o majetek ještě v roce 1860. Cisterciáci nadobro odešli v roce 1985.

jeho srdci» Balduin, jejž Bůh «umístil jako světlo národů», se nepovažoval za nehodného mu poskytnout službu písaře. Tentýž svatý Otec jej nazval svou jedinou útěchou, v níž jeho duch spočíval; a když odešel ze života, chválil jeho skutky, a poctil jej přívlastkem «svaté paměti». Svůj pobyt ve smrtelném těle blahoslavený Balduinus naplnil roku 1145. (Hag., n. 78).

V provensálském klášteře Florièyes²² [floriéž], připomínka blaženého mnicha **Viléma**, jehož ostatky, když se za vlády pátého Opata, kolem roku 1196, přesouvalo sídlo do obce Le Thoronet [lə toroné], mniši uctivě vzali s sebou. (Hag., n. 137).

Roku 1937, posvěcení kostela Panny Marie od Královského Kláštera v Nizozemí.²³

7. října.

V německém klášteře Otterberg,²⁴ připomínka blaženého Opata **Filipa**. Narozen v počestných poměrech, stal se kanovníkem velkého kostela v Kolíně nad Rýnem, v Paříži se pak pustil do studií, avšak z vnuknutí božské milosti školy opustil, a protože byl oděn v honosné šaty, dal je prvnímu chudému studentovi, kterého potkal, oblékl si jeho ošuntělý oděv, přišel do kláštera Bonnevaux²⁵ [bonvó], a požádal, aby byl přijat jako novic. Když však bratři viděli, že je oblečen ve starý roztrhaný plášť, považovali jej za chudého potulného studenta, a zdráhali se jej přijmout. Ovšem toho, jenž se při svém obrácení ponížil, Pán opět pozvedl, a zanedlouho byl vynesen na opatský trůn tohoto kláštera. Odtud pak odešel do Otterbergu, a tomuto klášteru po třicet let, tedy až do roku 1225, výtečně

²² Floregia, Abbaye Sainte-Marie de Florièyes či Floriège byl cisterciácký klášter u obce Tourtour v Provence na jihovýchodě Francie, nedaleko Nice. Založen 1136 z kláštera Mazan, v roce 1157 bylo rozhodnuto, že se sídlo kláštera přesune do obce Le Thoronet, kde byl v roce 1176 dokončen klášter. Majetek a určitá přítomnost řeholníků však klášteru zůstala až do roku 1789/1791, kdy byly zrušeny kláštery oba.

²³ *Abbatia de Loco Regio*, **Abdij Koningsoord** je klášter trapistek v nizozemském Arnheimu nedaleko Utrechtu. Založen 1937, v roce 2009 byl přesunut do jiné části Arnheimu, Renkum. (červenec, pozn. 51)

²⁴ *Otterburgum*, **Abtei Otterberg** (do roku 1603 **Otterburg**) byl cisterciácký klášter ve stejnojmenné obci nedaleko města Kaiserslautern ve spolkové zemi Porýní-Falc na západě Německa. Založen 1145 z Eberbachu, zrušen 1561.

²⁵ *Bonavallis*, **Abbaye de Bonnevaux** byl cisterciácký klášter nedaleko francouzského Lyonu. Založen 1117 ze Cîteaux, zrušen 1791. (červen, pozn. 110)

vládl. Po smrti pak byl pohřben v kapitulní síni, uložen v sarkofágu vyzdviženém nad podlahu, kde po uplynutí sedmi století, dne 7. října 1925, byly nalezeny jeho ostatky. Tímto způsobem uložení ku pohřbu, zdá se, chtěli jeho bratři dát najevo, že byl ctěn více než ostatní Opati, pohřbení v tomto klášteře. (Hag., n. 435).

Ve španělském klášteře Panny Marie de Cadins, 26 roku 1871 odešla do nebe převelice zbožná mniška Aloisie de Faria. Pocházela z Brazílie, už od dětských let zazářila podivuhodnou moudrostí a zbožností, kdy četla především Svaté Písmo, díla svatých Otců a životy Svatých, čímž se stalo, že zapálena láskou k Bohu toužila sloužit pouze Jemu, a rozhodla se, že se Bohu celá odevzdá. Stala se novickou a podle názoru všech převyšovala ctností ostatní mnišky. Představených, předpisů Řehole a znamení zvonu byla převelice poslušna jako Boha samotného, pilně se snažila Bohu vzdávat chvály v chóru. Marii byla zcela vydána i oddána, věcem pozemským převelice vzdálena, silentium spojené s modlitbou usilovně pěstovala, v tváři se vždy lehce usmívala a zářila jakoby andělským jasem, úctu a ve stejné míře i lásku vzbuzovala ve všech, kdo na ni pohlédli. Třebaže dobrovolně vedla převelice přísný život, když se blížil jeho konec, byla sužována navýsost krutými mukami, které však nanejvýš trpělivě snášela, dokonce i s radostí, dokud ani ne padesátiletá nevyšla vstříc smrti blažených. (Hag., n. 714).

8. října.

V božském Officiu, Připomínka **svatého Martina Cida**,²⁷ Opata. Byl knězem ve městě Zamora,²⁸ když jistou peleš lotrovskou proměnil v dům modlitby, a s druhy, kteří se k němu přidali, tam zřídil hostinec pro poutníky, kterým spolu s bratry oddaně posluhoval. Jméno tohoto místa bylo Bellofonte²⁹ nebo také Peleas. Poté, zapálen touhou po ještě svatějším životě, a pohnut nedávným příkladem kláštera Moreruela,³⁰ který v též diecézi Zamora založili Benediktini, a právě přešel k cisterciáckému způ-

²⁶ *Monasterium B. M. de Chatinis*, **Monasterio de Santa María de Cadins** byl klášter cisterciaček v obci Cabanes na východě Katalánska, nedaleko hranice s Francií. Založen 1169 z kláštera Valldemaría, 1492 přestěhován asi 50 km do obce Gerona, pak Salt (1944), San Gregorio (1980), nakonec zrušen 2000.

²⁷ *sancti Martini Cidis*, **svatý Martin Cid** se narodil v Zamoře ve Španělsku. Založil Val-Paraiso, opatství s mnichy vyslanými svatým Bernardem.

Zamora je španělské město na řece Duero, na severozápadě země, asi 45 km od portugalských hranic. Je sídlem provincie Zamora, jedné z devíti provincií autonomního společenství Kastilie a León. Žije zde asi 60 tisíc obyvatel.

²⁹ Bellusfons

sobu života, chtěl také v tomto splnit přání krále Alfonsa VII., takže prostřednictvím místního Biskupa si od Svatého Bernarda vyprosil nějaké mnichy. Dostal čtyři, a založil tam cisterciácký klášter.³¹ Když však od založení uplynulo patnáct let, drahé syny zanechal jako dědice svatosti, a jak se vypráví, dne 7. října 1152 odešel ze světa. Jeho svaté tělo pak synové a bratři s poctami uložili v kostele. (Hag., n. 18).

9. října.

V brabantském klášteře Aywières³² [evjér], připomínka vyzdvižení těla, které se konalo roku 1610, **blahoslavené Sybilly z Gages** [gážə], mnišky. Bývala řeholní kanovnicí v klášteře svaté Gertrudy v Nivelles [nivel], když v klášteře Aywières [evjér] přijala cisterciácký hábit, a od svého vstupu do Řádu si navykla převelice oddaně sloužit Svaté Lutgardě. Ta jí s velikou radostí a láskou pomáhala, především když oslepla. Sybilla neměla nikoho dražšího a bližšího než Lutgardu, a dle příkazu ctihodného Biskupa Jakuba z Vitry³³ dbala jeho rady, aby ty více vzdělané vládly ostatním. Sybille také Lutgarda předpověděla den smrti pět let předem; a když už se blížil konec, přikázala jí prodlévat «u svého srdce».³⁴ Po čtyřech letech se pak znovu shledaly v nebi, a sice roku 1250. Ostatky blahoslavené Sybilly jsou

³⁰ Moreruela, Monasterio de Santa María de Moreruela byl cisterciácký klášter mezi městy León a Salamanca ve španělské provincii Kastilie a León. Založen asi na počátku 11. století jako benediktinský, v roce 1131/3, nebo také 1143 přešel k cisterciáckému řádu jako dcera Clairvaux. Zrušen 1835. (září, pozn. 90)

³¹ Vallis-Paradisi, Monasterio de Nuestra Señora de Valparaíso byl cisterciácký klášter u obce Peleas de Arriba nedaleko města Zamora v Kastílii-Leon. Založen 1137, v roce 1152 vstoupil do Cisterciáckého Řádu jako dcera Clairvaux. 1836 zrušen, zničen, jeho existenci připomíná jen památník. (září, pozn. 9)

³² Acquiria, **Abbaye d'Aywiers** byl klášter cisterciaček nedaleko Bruselu v Belgii. Založen v roce 1202 jako benediktinský, kolem 1215 se stal cisterciáckým, 1796 zrušen. (červenec, pozn. 2)

³³ *Jacobus de Vitreio*, **Jacques de Vitry** (asi 1170-1240), francouzský augustinián, teolog, kazatel a historik, studoval na univerzitě v Paříži, působil jako kardinál-biskup v Akkonu (Jerusalémské království 1099-1291) a jako biskup v italském Tusculum.

^{34 1} Samuelova 13, 14: *Quæsivit Dominus sibi virum juxta cor suum.* Hospodin si vyhledal muže podle svého srdce.

dnes zbožně uctívány v kostelích v Ittre [itrə] a Gages³⁵ [gážə]. (Hag., n. 161).

Ve francouzském Bordeaux³⁶ [bordó], roku 1621, byl uložen do hrobu blahé paměti Jan Jakub od Svaté Scholastiky de Berthier³⁷ [də bertié]. Ve věku asi patnácti let se velkodušně odevzdal přísnosti Kongregace Les Feuillants³⁸ [lé föjãn], jejíž členové chodili pouze bosi a s hlavou odkrytou, pili čistou vodu, a za pokrm měli pouze otrubový chléb a bylinky vařené bez soli a oleje či másla. Spánku se oddával dosti málo, vsedě poblíž ohně s hlavou opřenou o holý stůl. Byl velmi oblíben u Důstojného Opata Jana de la Barrière [də la bariér], pro svou jedinečnou a vznešenou povahu i horlivost pro řeholní kázeň, a když ještě mladý a nezkušený procházel sousedními obcemi, tak plodně kázal slovo Boží, a s takovou autoritou vyzařoval velikost ducha, že jeho oděv i ruce lidé uctivě líbali. Když však přebýval v Bordeaux, nejjasnější a převelice zbožný Kardinál de Sourdis [də súrdí] jej ze svého rozhodnutí vyvolil za předsedu své diecézní rady. a ku vzdělávání dívek v základech víry a jejich častému přistupování k Svátostem tam založil Kongregaci Svaté Uršuly. Nešetřil žádné námahy, aby Bohu získal hříšníky. Poté, stižen mnoha tělesnými útrapami svůj poslední den uzavřel. (Hag., n. 541).

³⁵ Obě města, **Ittre** i **Gages** se nacházejí ve valonské částí Belgie, stejně jako Nivelles. nedaleko Bruselu.

³⁶ Burdigala, **Bordeaux** je přístavní město na jihozápadě Francie, při ústí řeky Garonny do Atlantského oceánu. Oblast Bordeaux je jednou z nejznámějších vinařských oblastí na světě s objemem asi 14,5 miliardy EUR. Žije zde asi 261 tisíc obyvatel.

³⁷ Joannes Jacobus a S. Scholastica de Berthier

³⁸ Cisterciácká kongregace kolem kláštera *Les Feuillants* u francouzského města Toulouse, která se v roce 1589 oddělila od zbytku Cisterciáckého řádu. Vynikala svou extrémní přísností a asketickým životem, jedli pouze ječný chléb, byliny vařené ve vodě a ovesné vločky, neměli ani stoly, chodili bosí a spali na zemi. (červen, pozn. 10)

V klášteře Pontigny³⁹ [pontyňi], **blahoslavený Hugo z Mâcon⁴⁰** [masõn] nebo z Vitry, Biskup diecéze Auxerre⁴¹ [osér]. Jako mladý šlechtic se také on připojil ke Svatému Bernardovi. Když se totiž dozvěděl o obrácení svého druha a nejdražšího přítele, oplakával jej jako ztraceného. Avšak poté, co spolu vedli rozhovory, stali se daleko více zaslouženě a pravdivě jedním srdcem a jednou duší v Kristu, než byli předtím ve světě. Vstoupil tedy spolu s ním do Cîteaux, a sotva složil sliby, Svatý Otec Štěpán jej ustanovil Opatem druhého, právě zakládaného kláštera Pontigny [pontyňi], což dosti jasně ukazuje, jakým člověkem vlastně Hugo byl. Nový klášter kvetl a prospíval pod jeho vedením, a zrodil mnoho dcer, a sám Opat byl církevní autoritou určen, často spolu se Svatým Bernardem, aby v různých záležitostech působil jako smírčí soudce či vyslanec. Roku pak 1137 byl zvolen Biskupem Auxerre [OSÉr]. V mluvení byl velmi střídmý, v konání však schopný a rozhodný, a třebaže vládl podivuhodnou trpělivostí, když měl zadržet ruku zuřících proti Církvi či jejím záležitostem, přidal k ní také pevnost. Ze všech ctností, jimiž ho milost obdařila, byla největší pohostinnost. Vždy mu velmi záleželo na obecném blahu své diecéze, nakonec svatě zesnul v Pánu, roku 1151, přímo v klášteře Pontigny [pontyňi], kde pak v kostele nalezl místo svého hrobu poblíž hlavního oltáře na evangelní straně. (Hag., n. 84).

V Portugalsku, **blahoslavený Gonzalo**,⁴² Opat či Převor kláštera Santa Maria das Júnias⁴³ [žúnias], jenž je zde od nepaměti uctíván v církevním Officiu. (Hag., n. 67).

³⁹ *Pontiniacum*, **Abbaye de Pontigny** byla jedna z prvních čtyř dcer Cîteaux. Leží asi 180 km od mateřského kláštera nedaleko Auxerre na severozápadě Burgundska. Založen 1114, zrušen 1791. (září, pozn. 74)

⁴⁰ Hugo Matisconensis nebo de Vitreio, Hugues de Mâcon nebo de Vitry (1085 – 1151): Cisterciák, první Opat Pontigny, pak Biskup Auxerre. Pochází z obce Vitry-lès-Cluny (arrondissement Mâcon, Saône-et-Loire), proto dvě různá označení.

⁴¹ Episcopus Antissiodorensis

⁴² Beatus Gundisalvus

⁴³ *Monasterium S. M. de Las Junias*, **Mosteiro de Santa Maria das Júnias** byl cisterciácký klášter v obci Pitões das Junias na severu Portugalska. Založen v 9. století jako poustevna, v roce 1248 se připojil k Cisterciáckému Řádu jako dcera španělského kláštera Oseira. Zrušen 1834.

V klášteře Barbery⁴⁴ v Normandii, roku 1677, z tohoto života odešel ctihodný muž **Mikuláš Le Guédois**⁴⁵ [lə gedoá], Opat. «Již od raného věku měl srdce starce», ⁴⁶ když jako mladík a mladý mnich byl představen mnoha úřadům, jak rozhodl Dom Ludvík Quinet [kiné], Opat a Reformátor kláštera Barbery, a Mikuláš byl pak rozhodnutím krále určen za jeho nástupce, jako muž výjimečné pokory, lásky a rozlišování a výtečný průvodce duší po cestě dokonalosti. (Hag., n. 598).

V Římě, 12. dne tohoto měsíce roku 1629, odešel ctihodný Generální Představený Sancho [sančo] od Svaté Kateřiny. Jako dogma pro něj bylo, že nejdůležitější chvíle v řeholním životě jsou, když se s velikou péčí a důkladností vybírají Představení. A také toto pravidlo: řeholníci jsou věc posvátná a svatá. Cele se věnoval duchovní formaci duší, všechny předcházel hlubokou pokorou, podivuhodnou skromností, očima vždy sklopenýma, a bratřím přišlo jako zázrak, že pokračoval v umrtvování těla, i když se vyčerpala jeho duševní síla. Byl vysoce ceněn v síních Svatého Otce i krále Francie. Z viditelných soubojů se zlým duchem s Boží pomocí vyšel vždy jako vítěz, byl považován za hodného důvěrné a časté přítomnosti svého anděla.47 Býval ovanut prorockým duchem a dokázal proniknout i do tajemství nevyslovených myšlenek. Ctihodná mniška Karmelitánka Maria od Vtělení jej měla ve zvyku nazývat výtečným duchovním vůdcem, člověkem Bohu drahým a nanejvýš milovaným. Bůh jí také údajně vyjevil, že ze synů Svatého Bernarda, kteří jej opravdu následovali, se tehdy nikdo přesvatému Otci nepřiblížil více než Sancho. Nakonec tento stařec asketa, jejž všichni nanejvýš milovali, podlehl horečce v klášteře Svatého Bernarda v Římě. (Hag., n. 544).

12. října.

V Anglii, ctihodný Boží služebník **Richard Sacrificus** či **Sakristán**, takto nazvaný, neboť když byl mnichem benediktinského kláštera Panny Marie v Yorku,⁴⁸ zastával tento úřad v katedrálním kostele onoho města. Totiž mezi bratry tohoto kláštera, kteří podobně jako dříve zakladatelé Cî-

⁴⁴ *Barberium*, **Abbaye Notre-Dame de Barbery** byl cisterciácký klášter ve stejnojmenné obci v Normandii na severu Francie, nedaleko města Caen. Založen 1179 ze Savigny, zrušen 1791. (srpen, pozn. 21)

⁴⁵ *Nicolaus de Guedois*, **Nicolas III Le Guédois**, Převor Aunay (1652-1658), Opat Barbery (1659-1677).

^{46 &}quot;Ā prima ætate cor gerens senile," cf. Antifona ze svátku sv. Benedikta: "Fuit vir vitæ venerabilis gratia dei Benedictus et nomine **ab ipso pueritiæ suæ tempore cor gerens senile...**" ze IV. knihy Dialogů sv. Řehoře Velikého.

⁴⁷ angeli titularis

teaux začali toužit po samotě pustiny, takže pod vedením svatého Převora Richarda založili klášter Fountains Abbey¹² [fauntins eby], on sám byl první mezi prvními. Když první Opat v Římě odešel ze života, on byl též zvolen jeho nástupcem. Ctnost ducha totiž vyzařovala z jeho tváře, a kromě ostatních darů, které od Boha přijal, měl jedinečnou milost vůči těm, které přijímal ve zpovědi, když poskytoval útěchu zarmouceným, pozvedal padlé, a dokázal poznat zraněné svědomí i ve skrytých případech. Často předcházel kajícníky v tom, co měli v úmyslu vyznat. Když převelice nerad přijal břemeno opatského úřadu, konal, co bylo potřeba v úřadu sobě svěřeném, a zatímco – jak jen to bylo možné – se uvnitř oddával Bohu, Pán za něj z vnějšku bděl, a vedl tohoto muže po všech svých cestách. Ovšem po čtyřech letech se vydal na generální kapitulu, a když přišel do Clairvaux, zachvátila jej choroba, a když se nemoc zhoršovala, jak žádal a předpověděl, v náruči Svatého Bernarda duši vypustil. (Hag., n. 348).

Ve Francii, blahoslavená žena **Markéta**, Abatyše, jejíž hlava se s úctou uchovávala v jejím klášteře Svaté Huldy⁴⁹ mezi ostatky Svatých. Ze života odešla roku 1240. (Hag., n. 137).

V Belgii, roku 1438, zesnula přeslavná žena **Maria van Dale** [fan dale], Převorka kláštera Muizen⁵⁰ [majzen]. Když zemřela první Převorka, a mnišky při volbě druhé pochybovaly, anděl jim božskou mocí pokynul, aby zvolily tu nejmladší z nich. Ona pak byla natolik oddána modlitbám a prosbám k svatým, a v takové horlivosti a úsilí je k Bohu prolívala, že o tom jasně svědčily ohnivé paprsky a plamenná záře nad ní, a nejednou nad ní byly viděny, kterak vycházely z jejího těla, když se modlila, ku obdivu všech. (Hag., n. 475).

Roku 1259, ve Švýcarsku byl založen klášter Komůrka Nejblahoslavenější Panny Marie (Wurmsbach).

⁴⁸ Benedictinum cœnobium S. M. Eboracensis, **St. Mary's Abbey in York** byl benediktinský klášter v Yorku, velkém městě na severu Anglie. Založen 1088, zrušen 1538.

⁴⁹ Monasterium S. Hoyldis (Ashuldis), Abbaye de Sainte-Hoïlde byl klášter cisterciaček v obci Bussy-la-Côte nedaleko Remeše na severu Francie. Založen 1228 ke cti svaté Huldy z Troyes, zrušen 1791.

⁵⁰ *Muisen*, klášter **Muizen** ve městě **Mechelen** u Antwerp. Bližší informace nebyly dohledány. Klášter byl nejspíš zcela zničen již poměrně dávno, protože je v současnosti známý pouze z vykopávek.

Svátek **svatého Mořice**, Opata. Z učitele malých žáčků stal se mnichem v klášteře Langonnet⁵¹ [lãngoné], kde prokázal podivuhodnou prostotu a pokoru. Když byl po druhém roce svého obrácení zvolen Opatem, od nepřátel i od samotných bratří trpělivě snášel mnohé útrapy. Když však v opatském úřadu strávil třicet let, hledal již odpočinutí od břemene, které byl přijal. A opravdu, když mniši svému Opatovi připomenuli jeden slib, který kdysi učinil Conan, vévoda bretaňský, spolu s dvanácti bratry se vydal na místo zvané Carnoët52 [karnoet], kde po téměř patnáct let vedl přesvatý život, útrapy chudoby snášel až do posledního dne bez reptání. A protože je psáno: «Čím větší jsi, tím víc se ve všem pokořuj», 53 k níže postaveným se choval jako k sobě rovným, a často dokonce jako níže postavený než oni. Tvář měl vždy veselou a plnou radosti. Již za života zazářil mnoha zázraky. Když roku 1191 seznal, že jeho tělo je již na hraně svých možností, žádal od Pána – a šťastně i obdržel, aby byl na svátek Svatého Michaela Archanděla uvolněn z pracovního žaláře svého těla. Mezi zázraky, které pak nesčetné následovaly smrt tohoto Svatého, se vypráví o pěti nemluvňatech vzkříšených z mrtvých. Proto je v Bretani vzýván jako Patron nemluvňat. (Hag., n. 32).

Roku 1174, posvěcení nového, již třetího kostela v Clairvaux.

Roku 1834, posvěcení kostela Panny Marie od Milosti v klášteře Bricquebec [brik-kebek], kterýžto klášter byl založen roku 1824.

Roku 1925, posvěcení kostela Panny Marie od Pokoje. Tento klášter byl založen roku 1207 v Gomerfontaine [goméfontãn], a po několika stěhování se nakonec usadil v obci Chimay [šimé].

Roku 1240 byl založen klášter Marienstern ^{54} v Horní Lužici, který se roku 1264 připojil k Cisterciáckému Řádu.

⁵¹ Langonium, Abbaye de Langonnet byl cisterciácký klášter ve stejnojmenné bretaňské obci nedaleko města Quimper. Založen 1136 z Aumône, zrušen 1791.

⁵² *Carnoëta*, **Abbaye Saint-Maurice de Carnoët** byl cisterciácký klášter v obci Carnoët na východním cípu Bretaně. Založen 1170-1177, zrušen 1791.

⁵³ Quanto major es, humilia teipsum in omnibus. **Cf. Eccli. 3, 20:** Quanto magnus es, humilia te in omnibus, et coram Deo invenies gratiam: Čím jsi větší, tím víc se pokořuj, a nalezneš milost před Pánem.

⁵⁴ Monasterium Mariæ-Stellæ in l.usatia Superiore, Kloster Sankt Marienstern či Klóšter Marijina hwězda je klášter cisterciaček v hornosrbské obci Pančicy-Kukow nedaleko Budyšína, 45 km od českého Šluknova. Založen (dle Wikipedie i Cistopedie) 1248, v roce 1250 přešel do Cisterciáckého Řádu jako dcera saského kláštera Altzella, v roce 1264 byl svěřen pod ochranu českých králů. Od svého založení nebyl nikdy zrušen.

14. října.

V Clairvaux, roku 1185 nebo 1186, skonal ctihodný pastýř **Alan,** přezdívaný **Flanderský**. Svatý Otec Bernard jej ustanovil prvním Opatem kláštera Larrivour [larivůr], odkud byl zvolen Biskupem diecéze Auxerre [osér]. Když pak tuto diecézi po čtrnáct let poctivě a moudře spravoval, žádostiv samoty skončil, a navrátil se do Larrivour [larivůr]. Odtud pak často přicházel do Clairvaux, a po smrti blahoslaveného Godfrída, kdysi Biskupa v Langres [lãngr], tam přebýval v domě Svatého Bernarda. Nejen že bratřím poskytoval mnohé útěchy, ale protože byl velmi zběhlý v záležitostech Řádu i Církve, také blahoslavenému Opatu Ponsovi a jeho nástupcům snažně pomáhal skutkem i přímluvou. Na prosbu zmíněného blahoslaveného Godfrída přezkoumal životopis Svatého Otce Bernarda, opravil jej či zkrátil a jeho skutky správně chronologicky seřadil. Když na témž místě svůj život v Pánu dokonal, byl uložen, jak si vyžádal, vedle blahoslaveného Godfrída, s nímž byl již za života spojen přepevným poutem přátelství. (Hag., n. 317).

V belgickém klášteře Beaupré⁵⁹ [bópré], roku 1543, odešla Důstojná Abatyše **Klára Dullaerts** [dulart], jež čtyřicet let s nejvyšší pílí byla představenou svému klášteru, s velkým důrazem se zasazovala o správné dodržování řeholní kázně i řehole. Po celou dobu své vlády nechtěla používat jinou berlu ani jiné domácí náčiní a nádobí než dřevěné, čímž sama sebe i svaté panny zachovávala v pokoře. V různých případech, kdy jim něco scházelo, se se sestrami modlily a často se dočkaly i vyslyšení z nebe, a v tomto čase se klášteru dostalo rozhojnění v dobrech duchovních i časných. Její život byl živým příkladem ctností, jejíchž sladkou vůni zanechala svým následnicím. (Hag., n. 493).

⁵⁵ Frandrensis. Flanderský proto, že existuje ještě Allain (Alan) de Lille.

⁵⁶ Ripatorium, Abbaye Notre-Dame de Larrivour byl cisterciácký klášter v obci Lusigny-sur-Barse nedaleko Troyes či Paříže. Založen 1140 z Clairvaux, zrušen 1791.

⁵⁷ Episcopus Antissiodorensis

⁵⁸ **Geoffroy de La Roche-Vanneau** nebo **Godefroy de La Roche-Vanneau**, bratranec Bernarda z Clairvaux, byl francouzský řeholník z poloviny 11. století, který byl v letech 1119 až 1126 opatem ve Fontenay a poté v letech 1138 až 1163 biskupem v Langres. Zemřel 1164 v Cîteaux.

⁵⁹ *Abbatia Bello-Pratense*, **Abbaye de Beaupré** byl klášter cisterciaček v obci Grimminge nedaleko Bruselu. Založen 1228 z La Cambre, zrušen 1796. (červenec, pozn. 123)

Roku 1923, posvěcení obnoveného kostela kláštera Lerins.

Roku 1227, byl založen klášter Hvězdy Mořské ve švýcarském městě Wettingen, jež byl dne 18. října 1854 zrušen, avšak konvent pak odešel do kláštera Mehrerau v Rakousku, který kdysi patřil Řádu Svatého Benedikta.

Roku 1234 byl založen klášter Marienthal v Horní Lužici.

15. října.

Narození pro nebe Svaté Hedviky, jejíž svátek se slaví nazítří.

V Clairvaux, blahoslavený Gerard, šestý Opat tohoto kláštera a prvomučedník Cisterciáckého Řádu. Když byl Opatem kláštera Fossanova,60 komunita z Clairvaux si jej zvolila za představeného. Zapálen horlivostí pro spravedlnost i láskou k Řádu, jednoho mnicha, vznešeného sice rodem, ale zhýralého mravy, přikázal zajmout, a svěřil jej blahoslavenému Petru, Opatu z Igny⁶¹ [iňi], aby jej ve svém klášteře přinutil k řeholní přísnosti. Avšak když blahoslavený muž pro nějakou povinnost navštívil klášter Igny [iňi] a opět jej pokáral, on na druhý den ráno vyskočil z úkrytu, vrazil mu nůž do břicha a krutě jej zranil. Když však opovrženíhodnou dýku nepřestával nořit v jeho nitro, mírný pastýř mu klidným hlasem povídá: «Prosím, bratře, šetři se; zadrž již svou ruku, vždyť to stejně nemohu žádným způsobem přežít». Prosáklého krví jej takto našel sakristán, a ruce lkajících bratří jej odnesly na ošetřovnu, kde vzdal Bohu díky, že dovolil, aby byl potrestán takovouto krutou smrtí, aby pro své hříchy a nedbalost nemusel po smrti být vydán trestům ještě horším. Svému vrahovi ze srdce odpustil, a když pro něj žádal odpuštění, za tři dny, 16. dne tohoto měsíce, jeho svatá duše vysvobozená z těla vešla do nebe, roku 1177 či roku dalšího. (Hag., n. 29).

V Německu, připomínka zbožné panny **Alžběty**, mnišky či Abatyše kláštera Marienborn, ⁶² jež byla označována jako «květ a světlo své doby». Samotný Blahoslavený Herman-Josef, onen přesvatý kanovník Premonstrátského Řádu v klášteře Steinfeld, sepsal knížku o životě této blažené panny, když zemřela. Navzájem se měli ve veliké úctě. Zvlášť o Alžbětě se

⁶⁰ *Fossa-nova*, **Abbazia di Fossanova** byl cisterciácký klášter v obci Priverno nedaleko města Latina, asi 100 km jihovýchodně od Říma. Založen 1163 z Hautecombe, zrušen 1810.

⁶¹ *Igniacum,* **Abbaye Notre-Dame d'Igny** je klášter trapistek v obci Arcis-le-Ponsart nedaleko Remeše na severu Francie. Založen 1126 z Clairvaux jako mužský, zrušen 1790, znovu osídlen trapistkami 1929. (srpen, pozn. 88)

⁶² *Monasterium Hoven (Fons Beatæ Mariæ*), **Kloster Marienborn** byl klášter cisterciaček v obci Zülpich-Hoven poblíž německého Bonnu (Vestfálsko). Založen 1188 z kláštera Sankt Thomas an der Kyll, zrušen 1802. (červen, pozn. 105)

vypráví, že někdy vídala jeho anděla a důvěrně s ním rozmlouvala. (Hag., n. 444).

Roku 1950, posvěcení kostela Panny Marie od Svatého Josefa v městě Alloz ve Španělsku.

16. října.

Svátek Svaté Hedviky, vdovy. Byla dcerou Bertholda, markraběte bádenského, hraběte tyrolského, vévody pomořanského, ve svých třinácti letech byla provdána za Jindřicha, knížete slezského a polského. V manželství svatě pěstovala čistotu, a poté, co se stala matkou třech synů a tří dcer, spolu se svým manželem složila do rukou Biskupových slib doživotní zdrženlivosti. Spolu s manželem též založila kláštery rozličných Řádů, také útulky pro chudé, nemocné a poutníky. Povzbuzena manželem pobývala v třebnickém klášteře, 63 oblékla sice hábit sester, sliby však nesložila, aby jí závazek řeholní poslušnosti nebránil ve skutcích zbožnosti a útěše chudých, a aby mohla klášteru snáze pomáhat. V zachovávání silencia i v dalších observancích vedla sice život sester, avšak ve všech částech byl přísnější. Za svaté měla všechno, co pro Boha tyto svaté panny používaly. V pohromách i smrti svých blízkých ukazovala vždy odvážného a stálého ducha i veselou tvář. Přítomnost Krista, kterého milovala, se snažila přilákat celým svým srdcem, aby dosáhla tajemné rozmluvy s Ním, užívala si též sladkosti lásky Matky Boží a zahrnovala ji též velikou láskou. Nezřídka se nemocní hned uzdravili, když od ní přijali požehnání obrázkem Panny Marie. Odešla pak z tohoto světa 15. dne tohoto měsíce roku 1243, a byla oslavena mnoha zázraky. Papež Klement IV. ji roku 1267 vepsal do soupisu Svatých. (Hag., n. 9).

⁶³ Monasterium Trebnitzense, **Sanktuarium św. Jadwigi w Trzebnicy** byl klášter cisterciaček ve slezské Třebnici nedaleko Vratislavi. Založil jej Jindřich I. Bradatý spolu se svou manželkou, svatou Hedvikou, v roce 1202 pomocí sester z kláštera sv. Theodora z Bambergu. Zrušen v rámci sekularizace v roce 1810. 1870 klášter převzali maltézští rytíři, a spolu s boromejkami tam založili nemocnici.

V Cîteaux, **blahoslavený Gilbert**, ⁶⁴ Opat, národem Angličan, jeho následovníci jej, jak se říká, podle jeho rozsáhlých vědomostí, nazvali **Velikým**. Byl Opatem kláštera Ourscamp⁶⁵ [úrkãm], když se v roce 1163 stal Opatem v Cîteaux. Snažil se, nakolik bylo v jeho moci, urovnat spor mezi legitimním Svatým Otcem Alexandrem III. a císařem. ⁶⁶ Zemřel v Toulouse, roku 1167. (Hag., n. 101).

V toskánském klášteře Svatých Salvátora a Lorenza na sedmém milníku,⁶⁷ se připomíná svatý mnich **Maxim Arretini**. Žil v časech Svatých Otců Lva X.⁶⁸ a Klementa VII.,⁶⁹ a Florenťané jej uctívají jako svatého. K jeho modlitbám i radám se utíkali všichni trpící, a on je všechny zázračným způsobem utěšoval. Když pak jako stařec odešel ze života, mnozí se odevšad sbíhali, aby uctili jeho svaté tělo; aby je však lidé z přehnané zbožnosti neroztrhali na kousky, mniši je tajně svěřili zemi. (Hag., n. 492).

Roku 1193, posvěcení kostela v Cîteaux, matky všech klášterů našeho Řádu. Roku 1936, byl obnoven klášter Panny Marie z Boquen⁷⁰ [bokãn], jenž byl založen tentýž den roku 1137.

⁶⁴ **Gilbert Veliký** († 17. října 1167) byl anglický mnich a teolog, který od roku 1163 až do své smrti působil jako devátý opat v Cîteaux. Napsal také stanovy Řádu calatravských rytířů.

⁶⁵ *Abbatia Ursicampi*, **Abbaye Notre-Dame d'Ourscamp** byl cisterciácký klášter v obci Chiry-Ourscamp nedaleko Compiègne na severu Francie. Založil jej sám sv. Bernard v roce 1129, zrušen 1792. (červenec, pozn. 98)

⁶⁶ **Fridrich I. Barbarossa**. Fridrich nakonec zanechal podpory Callixta III. a uznal Alexandra III. za legitimního papeže podepsáním Benátského míru 24. července 1177, tedy necelý rok po Gilbertově smrti.

⁶⁷ *SS. Salvatoris de Septimo*, **Abbazia dei Santi Salvatore e Lorenzo a Settimo** byl cisterciácký klášter ve Florencii na sedmém milníku na cestě do Pisy (proto název *a Settimo*). Založen 1236 z kláštera San Galgano, zrušen 1783. (srpen, pozn. 139)

⁶⁸ Leo X., Lev X. (vlastním jménem Giovanni Medici, 11. 12. 1475 – 1. 12. 1521)

⁶⁹ *Clemens VII.*, **Klement VII.**, vlastním jménem Giulio di Giuliano de Medici (26. 5. 1478 – 25. 9. 1534), bratranec Lva X. Mezi nimi byl ještě Hadrián VI.

⁷⁰ *Monasterium B. M. de Boquiano*, **Abbaye Notre-Dame de Boquen** byl cisterciácký klášter v obci Plénée-Jugon nedaleko Saint-Brieuc v Bretani. Založen 1137 z kláštera Bégard, zrušen 1791, obnoven 1936 z Tamié, opět zrušen 1973. Nyní v něm sídlí Chemin neuf.

Ve Francii, **blahoslavený Sicard**, z mnicha kláštera Jouy⁷¹ [žui] se stal prvním Opatem kláštera Bonlieu⁷² v Bordeaux, a jeho ctihodné tělo proslavené zázraky bylo po mnoho staletí uctíváno jako tělo Svatého. Zemřel roku 1162. (Hag., n. 114 či 96 a).

V Clairvaux se připomíná převznešený vládce **Gunmar**, kdysi soudce a radní⁷³ pána Sardinie, který když si jednou v modlitbě vyprošoval milost Svatého Martina v Tours [túr], při svém návratu procházel přes Clairvaux a Svatý Bernard jej převelice lidsky přijal, avšak třebaže jej v hojnosti poučoval o spáse duše, k obrácení on nesvolil. Když odcházel, řekl mu muž Páně: «Měl bys vědět, že se sem opět ze Sardinie vrátíš». Po uplynutí krátkého času mu oznámili, že blažený muž odešel z tohoto světa, načež se velmi znepokojil, obviňoval sám sebe a velice se kál, že se na jeho kázání neobrátil. Svého prvorozeného syna ustanovil ve vládě na své místo, a ve svých čtyřiceti letech, v plné síle těla i ducha, se zřekl vší světské slávy, v chudobě a pokoře vstoupil do Clairvaux, a tam v kázni Řádu, jejž přijal, až do smrti vytrvale bojoval, hrdý na to, že království pozemské vyměnil za království nebeské. (Hag., n. 139).

Roku 1910, posvěcení kostela Panny Marie a Svaté Kateřiny v Eschenbachu, kterýžto klášter byl založen 24. února 1235 pro mnišky Svatého Augustina; roku 1588 však přešel k Cisterciáckému Řádu.

Roku 1254, posvěcení kostela ve Wilheringu.

Roku 1132, byl založen klášter Panny Marie u Sedmi pramenů (Sept-Fonts⁷⁴ [set fõn]), jenž byl na konci 18. století zrušen, a roku 1845 byl obnoven.

⁷¹ *Joyacum*, **Abbaye Notre-Dame de Jouy** byl cisterciácký klášter na východě od Paříže. Založen 1124 z Pontigny, zrušen 1790.

⁷² Bonumlocum Burdigalensis, **Abbaye Notre-Dame de Bonlieu de Carbon-Blanc** byl cisterciácký klášter v obci Sainte-Eulalie na předměstí Bordeaux na jihozápadě Francie. Založen 1141 z Jouy, zrušen 1791.

⁷³ *Detrachalis*, hapax legomenon v legendě o Gunmarovi (Gummarus). Migne uvádí *f*[ortasse]. *tetrarchalis*, přeloženo tedy jako radní, snad jeden ze čtyř poradců.

⁷⁴ *Monasterium B. M. de Sancto Loco ad Septem Fontes*, **Abbaye de Sept-Fons**, v Dompierre sur Besbre ve střední Francii nedaleko Lyonu. Založen v roce 1132 z Fontenay, zrušen 1791, obnoven 1845 trapisty. (červen, pozn. 40)

Ve švýcarském klášteře Fille-Dieu⁷⁵ [fij-dijö], roku 1919 zesnula Ctihodná Matka Lutgarda Menétrey [menetré], Abatyše. Když měla být obmyta svatým křtem, za kmotru získala převelice zbožnou pannu Markétu Bays [bé], ozdobenou později Kristovými ranami na rukou a na nohou, jejíž proces blahořečení byl zahájen roku 1930. Po matčině smrti napodobovala její lásku a převelice štědře pomáhala chudým. Poté vstoupila do zmíněného kláštera, kde se v té době Ctihodná Abatyše Karolína Perrier [perié] spolu s několika mniškami toužila odevzdat přísnější observanci Řeholi. Tuto snahu o nastolení dávné kázně pak Matka Lutgarda, poté, co byla velice nerada zvolena Abatyší, nemálo živila, a dílo nakonec dokončila. V této záležitosti pevně věřila Bohu, ve všech protivenstvích a nesnázích vždy na tváři nasadila pokojný výraz a mluvila vesele. Tuto sílu ducha čerpala z usilovné modlitby a ze své obzvláštní oddanosti vůči trpícímu Pánu a bolestné Matce. Mezitím byla svým sestrám ve všem matkou; jako nevěsty Krále králů je vedla k tomu, aby byly krásné pro nebe a velkodušné, a skutečně se staraly pouze o závažné potřeby Krista a Církve. Samotné sestry se mnohokrát podivily, že dokázala předpovědět věci budoucí a proniknout do tajemství srdcí. A po její smrti pak přesladká vůně utěšovala i rozradostňovala ty, kteří se modlili u jejího hrobu. (Hag., n. 774).

Roku 1100, Svatý Otec Alberich získal od Papeže Paschala II. Privilegium Romanum.

Roku 1889, posvěcení kostela Panny Marie od Svatého Benedikta v Achelu.⁷⁶

⁷⁵ *Monasterium Filiæ-Dei*, **Abbaye de la Fille-Dieu** je klášter trapistek v obci Romont mezi Fribourgem a Lausanne na západě Švýcarska. Založen 1266 jako benediktinský, v letech 1346-1348 přijaly sestry cisterciácký způsob života jako dcera kláštera Hautcrêt, po jeho zániku pak Hauterive. V roce 1906 se za matky Lutgardy klášter připojil k trapistům jako dcera Mont-des-Olives (Haut-Rhin). Nebyl nikdy zrušen.

⁷⁶ B. M. de S. Benedicto in Achel, Onze Lieve Vrouw van La Trappe van de Heilige Benedictus byl trapistický klášter v belgické obci Achel na samé hranici s Holandskem poblíž města Eindhoven. Na tomto místě byla od roku 1656 poustevna, později klášter pod Řeholí svatého Benedikta, zrušený roku 1796. V roce 1846 zde trapisté z Westmalle založili převorství, v roce 1850 pivovar. 1871 byl klášter povýšen na opatství a pivo se zde začalo vařit pravidelně. V lednu 2021 byl klášter zrušen a poslední dva bratři odešli zpět do Westmalle, čímž pivovar přišel o ochrannou známku "Authentic Trappist Product" (Pravý trapistický produkt). Pivo se zde, na rozdíl od trapistů, vyrábí i nadále, a to nejsilnější zvané Achel extra blonde obsahuje 9,5% alkoholu.

20. října.

V klášteře Roma⁷⁷ na švédském ostrově Gotland, připomínka blaženého Opata **Petra**. Když byl novicem v Clairvaux, Svatý Otec Bernard jednou mluvil v duchu Božím a předpověděl všem, kteří tehdy byli v noviciátu, milost duchovní hodnosti, které dosáhnou, a jméno těch, kteří obdrží úřad Opata. Když se v následujících letech u každého z nich ve vhodný čas vyplnila slova proroctví, Petr, jejž svatý Opat poslal do švédského kláštera Nydala, Po jeho smrti ještě mnoho let, až do vysokého, ba i stařeckého věku žil bez daru tohoto úřadu, protože byl prostší povahy, a pro takový úřad správce nebyl považován za příliš vhodného. Stalo se však, že bratři dceřiného domu kláštera Nydala, který byl nazván Roma, přišli o svého pastýře. I chtěl tomu Pán, a Otci Opatovi i ostatním, kteří se účastnili volby, se zalíbilo, aby zmíněný stařec zaujal tuto funkci na onom místě samoty. Když se tak stalo, proroctví, které kdysi Svatý Bernard vyslovil, opět vytanulo na mysli. (Hag., n. 323).

V klášteře Savigny⁷⁹ [saviňi], se připomíná **blahoslavený Vilém**, jenž se z poustevníka stal na tom místě novicem, a byl jedním ze Svatých, jejichž přenesení se každý rok slavnostně připomíná prvního dne v květnu. (Hag., n. 195).

Roku nám neznámého, posvěcení kostela v Pontigny.³⁹

21. října.

V brabantském klášteře Villers¹ [vijé], připomínka zbožného konvrše **Jindřicha**, jenž měl svůj původ v Bruselu. Když dospíval, celý se oddal světu. Rodiče ve snaze zkrotit jeho nestoudnost chtěli, aby vstoupil v manželství. Když ovšem nastal den svatby, vyžádal si, aby směl vidět příbuzné, kteří sloužili Pánu ve zmíněném klášteře, a promluvit s nimi.

⁷⁷ *Guthualia* či *Sancta Maria de Gutnalia*, **Roma kloster** byl cisterciácký klášter v obci Roma na švédském ostrově Gotland v Baltském moři. Založen 1164 z kláštera Nydala, zrušen 1531 v rámci reformace.

⁷⁸ Domus Novæ-Vallis či Sancta Maria de Nova Valle, **Nydala kloster** (ny–new = nový, dal–Thal = údolí) byl cisterciácký klášter v provincii Småland na jihu Švédska. Založen 1143 z Clairvaux, zrušen 1527.

⁷⁹ Saviniacum, Abbaye de Savigny byl cisterciácký klášter v obci Savigny-le-Vieux nedaleko města Rennes na severu Francie. Založen 1112, v roce 1147 se přidal k Cisterciáckému Řádu jako dcera Clairvaux. Bylo odsud založeno 23 klášterů, především na druhé straně Anglického kanálu. Zrušen 1791. (září, pozn. 35)

Když uviděl ten veliký zástup podobný chóru andělů, zachvátilo jej mocné zkroušení, vstoupil do něj Duch Páně, a on se stal jedním z nich. Zajisté, když se těžce odnaučoval příjemnosti předchozího života, a obtížná mu přišla i přísnost mnišských ustanovení, chtěl se znovu vrátit do světa; avšak s pomocí a posilou modliteb bratří vždy skončil jako vítěz nad pokušitelem. Posléze příklady jeho svaté oddanosti a pokory vzdělávaly bratry. Někdy hořel ohněm božské lásky natolik, že se téměř ocitl mimo smysly. A i v samotných bolestech a útlacích vzdával díky, neboť věděl, že obdrží zcela nesrovnatelné zásluhy. Když pak prožil v Řádu sedm let, v tutéž noc, kdy odešel k Pánu, upadl do vytržení a poznal, že mu bude přisouzen život věčný. (Hag, n. 410).

V portugalském klášteře Lorvão, ⁸⁰ se připomíná zbožná mniška **Giomara de Silva**. Píše se o ní, že byla výjimečná svou poslušností, usilovně pěstovala silencium a rozjímání, a neméně zazářila i láskou k nemocným. Převelice tvrdě si také podmaňovala své tělo a proslavila se i zázraky. Její život dosáhl vrcholu kolem roku 1590. (Hag., Suppl., n. 501 c).

Roku 1764, posvěcení kostela v Engelszell, kterýžto svátek se slaví 16. dne tohoto měsíce.

Roku 1884, posvěcení obnoveného kostela Panny Marie z Val-Dieu ^{81} [val-dijö] v Belgii. Tento klášter byl založen roku 1185 v obci Hocht, roku 1216 však byl přemístěn sem.

Roku 1802, byl v Anglii založen klášter Panny Marie od Svatého Kříže ve městě Stapehill⁸² [steiphil].

⁸⁰ Opatství *Lorvão* (lat. Abbatia Lorbanense) poblíž města Coimbra v Portugalsku, asi 100 km od Fátimy, založené kolem roku 880 jako benediktinské opatství, v roce 1206 bratry nahradily cisterciácké sestry, zrušeno 1887. (červen, pozn. 56)

⁸¹ *Monasterium B. M. V. de Vallis-Dei*, **Abbaye du Val-Dieu** byl cisterciácký klášter v obci Aubel nedaleko belgického Lutychu. Založen 1182 jako klášter Hocht, který později připadl cisterciáckým sestrám, sem byl přesunut 1216, zrušen 1796, obnoven 1840, opět zrušen 2001.

⁸² *Stapehill Abbey*, jižní Anglie (Dorset), bývalá jesuitská kolej z roku 1610, v roce 1802 nabídnuta Cisterciačkám vyhnaným během Francouzské revoluce z kláštera St. Antoine v Paříži. Sestry zde zůstaly do roku 1991. (červen, pozn. 37)

V rakouském klášteře Engelszell,⁸³ roku 1551, odešel do nebe Důstojný Opat **Pankrác Puschinger**, který klášter chvályhodně vedl po třicet jedna let v těchto velmi nepříznivých časech. Proti převelice zhoubným lutheránským myšlenkám a náladám, které se začaly vkrádat do společnosti, napřel veškeré své snažení, aby původní observanci a přísnost Řádu zachoval; a vůči odporu, s kterým se setkal, projevoval velikou trpělivost, a svou stálostí a pevností také dosáhl hojnějších plodů. Třebaže nebezpečí hrozící od Turků, kteří zničili i některé klášterní grangie, spolu s nedostatkem peněz a hladem vyčerpaly klášterní pokladnu, mocí svého rozumu a vynalézavostí si tento pravý Opat opatřil podporu a postavil kostel pro poutníky, aby když do něj budou přicházet věřící zdaleka, byla víra v té oblasti zachována a upevněna. Tak stráven službou Bohu, celý sešlý, neboť snášel vícero těžkých chorob, zemřel, aby od Pána obdržel odměnu za svou dlouhou a věrnou službu. (Hag., n. 495).

V klášteře Panny Marie z Dombes¹¹ [dómb], roku 1893, jako lilii utrhla Nejblahoslavenější Panna neposkvrněnou duši mladého mnicha jménem Marie-Jan Baillet [bejé]. Když byl jako mladík ve věku šestnáct let přijat, byl pak novicem, který jako by vyzařoval nevinnost s zbožnost. Především však choval výjimečnou oddanost vůči Nejblahoslavenější Panně Marii s přízviskem Neposkvrněného Početí, jejíž obraz v kostele často a dlouze navštěvoval. Po věčných slibech jeho duch velmi dospěl, což byl zajisté plod jeho trvalého spojení s Bohem skrze Marii v mysli i srdci. Až do konce byl takto přesvědčován, že po smrti skrze božskou Matku unikne očistným plamenům. Když jej začalo sužovat smrtelné selhání plic, nic neztratil na klidu své duše, avšak s toutéž vyrovnaností a radostí, jak měl ve zvyku, z rukou Božích přijal obtíže spojené s nemocí i samotnou blížící se smrt, a zanechal po sobě nesmazatelnou památku. (Hag., n. 734).

Neznámého roku, posvěcení kostela Panny Marie ze Slunečné Hory (Soleilmont ^{84} [soleimõn]) v Belgii.

Roku 1648, posvěcení kostela Panny Marie Milostné v italské diecézi Amelia. — Roku pak 1927, zase kostela Panny Marie z Olivetské Hory neboli Œlenberg.

⁸³ *Abbatia Cella Angelorum*, **Stift Engelszell** je trapistický klášter na Dunaji na Rakousko-Bavorské hranici, asi 80 km od Vyššího Brodu. Založen 1293 z Wilheringu, zrušen 1786, obnoven jako trapistický 1925. (červen, pozn. 60)

⁸⁴ *Abbaye de Soleilmont*, klášter cisterciáckých mnišek na jihu Belgie u města *Charleroi* (asi 60 km od Bruselu), založený v roce 1239 z *Aulne*, zrušen 1796, obnoven 1837, v roce 1922 přešel k trapistům (Westmalle). (červen, pozn. 43)

Roku 1868, byl založen klášter Panny Marie od Dobré Naděje, ⁸⁵ v němž po jeho opuštění nahradily mnišky Panny Marie z kláštera Espira roku 1923 mnichy.

23. října.

V Irsku, dne 25. tohoto měsíce roku 1584, umučení **dvanácti mnichů** kláštera Nejsvětějšího Spasitele. ⁸⁶ Když se svatokrádežníci blížili ke klášteru, oni jim vyšli vstříc ve vší slávě, bezbožníci jim však svlékli posvátná roucha a přikázali, aby se podřídili královně Alžbětě. Jejich Převor však odpověděl, že vzhledem k tomu, že slíbili věrnost Bohu, Panně Marii a svatému Bernardovi, a ve zdravé zbožnosti, kterou vyznávají, toto nemohou udělat; neboť oni přece neporuší křesťanskou víru a zbožnost. Když na jeho soudu také ostatní podepsali totéž vyznání, všichni společně byli povražděni. (Hag.. n. 234).

V Clairvaux se připomíná blažený stařec **Achard**, vznešeného rodu, jenž v síle svého mládí, na příkaz a poslání Svatého Bernarda, byl oddaným zakladatelem a stavitelem mnoha klášterů, mezi nimiž za zvláštní zmínku stojí Himmerod. Vypráví se, že jako druhý Antonín bojoval proti ďáblovi, který se mu zjevil ve viditelné podobě. Když už byl veteránem a starcem, jenž vybojoval svůj boj, byl pověřen výchovou začátečníků, a tento svůj úkol pečlivě plnil, když ze zkušeností, které získal dlouhodobou praxí, ještě neotesané mysli utvářel svým každodenním povzbuzováním v boji proti trojitému provázku⁸⁸ těla, světa a ďábla, který se nesnadno přetrhne. (Hag., n. 134).

24. října.

V Clairvaux, se připomíná Důstojný Pán **Denis Largentier** [laržãntié], Opat. Když se jednoho dne, jak měl ve zvyku, modlil u hrobu Svatého Ot-

⁸⁵ Monasterium B. M. de Bona-Spe

⁸⁶ Monasterium SS. Salvatoris, **Graiguenamanagh Abbey** nebo **Duiske Abbey** byl cisterciácký klášter v obci Graiguenamanagh [greig-na-mana] (údolí mni-chů) v hrabství Kilkenny na jihovýchodě Irska. Založen 1204 z anglického kláštera Stanley, zrušen 1536, ale bratři zde přebývali nadále, nejspíše až do události zde popsané. Zdroje chybí, neboť toto je poměrně bolestivé téma anglických dějin.

⁸⁷ *Hemmenrodum*, **Abtei Himmerod** byl cisterciácký klášter na západě Německa poblíž Trevíru ve Falcku. Založil jej sám sv. Bernard v roce 1134, 1802 byl zrušen, 1922 znovu osídlen, 2017 opět zrušen. (červen, pozn. 82)

⁸⁸ cf. Kazatel 4, 12: "A zmocní-li se kdo jednoho, dva mu odolají; **provázek trojnásobný nesnadno se přetrhne.**"

ce Bernarda, pocítil v duchu rozdíl mezi životem, který tam svého času vedl přesvatý Otec se svými mnichy, a současným způsobem života svým i svých bratří, a říká se, že v ohromení zvolal: «Ach, Opate, i já jsem Opat!», ⁸⁹ a dodal: «Co nám prospěje, že máme tvé svaté tělo, když nám schází tvůj duch? Poznáváš ještě své odrodilé syny?» Onu snahu o reformu mnišské kázně, která započala roku 1598 v klášterech La Charmoye⁹⁰ [la šarmoa] a Châtillon⁹¹ [šatijón], tedy roku 1615 svým příkladem spíše než slovy zavedl i v samotném Clairvaux, což provedl s nesmírnou moudrostí a láskou. Čímž se stalo, že v krátké době se reforma rozšířila do mnoha klášterů této filiace. Poté však prováděl pravidelnou visitaci v klášteře Orval, ⁹² když jej zde zachvátila nemoc, takže nečekaně odešel z tohoto světa, dne 25. tohoto měsíce roku 1624, a tam je také pohřben při vstupu do presbytáře. Jeho srdce však bylo přeneseno do Clairvaux a uloženo v křížové chodbě i s náhrobkem.

Pověst svatosti, kterou si za života vybudoval, ve smrti neztratil, a někteří autoři tvrdí, že dokonce i po jeho smrti jej Bůh oslavil znameními a zázraky. (Hag., n. 558).

Ve Francii, roku 1635, odešel ctihodný muž **Jeroným Petit** [pətý], Opat kláštera Panny Marie z Hvězdy⁹³ v diecézi Poitiers [poatijé]. Z novicmistra v Clairvaux se tam stal Opatem, a nejenže opravil téměř všechny budovy,

- 89 «O Abbas et Abbas!» cf. Řeč S.P.N. Bernarda k slavnosti Narození sv. Benedikta: "...Abbas fuit, et ego. O abbas, et abbas! Nomen unum, sed in altero sola magni nominis umbra. Ministerium unum, sed heu me! quam dissimiles ministri, quantum ministratio ipsa dissimilis! Væ mihi, si tam longe a te fuero, o beate Benedicte, in futuro, quam a tuæ vestigiis sanctitatis longe esse reperior in præsenti." (Sermones de Sanctis, No. 11: In Natali Sancti Benedicti Abbatis Sermo, Art. 2) ... Sv. Benedikt byl Opat, já jsem též. Ach, Opate, i já jsem Opat! Jedno jméno, avšak v tom druhém zbyl pouhý stín toho prvního velkého jména. Jedna služba, avšak běda mně! Jak odlišní služebníci, nakolik samotný způsob, kterým službu vykonávají, se tolik liší! Běda mně, pokud zůstanu tak daleko od tebe, ó svatý Benedikte, i v budoucnu, pokud budu shledán od tvých svatých šlépějí vzdálen ještě více než teď.
- 90 *Charmeia*, **Abbaye de la Charmoye** byl cisterciácký klášter u obce Montmort-Lucy nedaleko Paříže. Založen 1167 z kláštera Vauclair, zrušen 1791. (září, pozn. 72)
- 91 *Monasterium Castellionis*, **Abbaye de Chatillon** byl cisterciácký klášter u obce Pillon nedaleko Mét na severu Francie. Založen 1153 z Trois-Fontaines, zrušen 1791. (září, pozn. 70)
- 92 *Monasterium Aureævallis*, **Abbaye Notre-Dame d'Orval** je trapistický klášter v Belgickém Lucembursku (nedaleko Bruselu). Založen 1070 jako benediktinský, 1132 se stal cisterciáckým (Trois-Fontaines), 1793 vypálen a zničen, obnoven jako trapistický v roce 1926. (červenec, pozn. 5)

ale také řeholní kázeň veskrze již upadlou opět obnovil. Což také s neuvěřitelným zápalem vykonával v ostatních klášteřích, takže byl na svém epitafu nazván «Světlo zbožnosti Řádu». — K vzpomínce na něj je třeba připojit jeho bratra **Placida**, jeho druhého následovníka, jenž byl «výjimečný přísností těla i ducha», a byl «ve ctnosti stejně jako v důstojnosti následovníkem svého rodného bratra». On pak zemřel dne 22. března 1667. (Hag., n. 566).

Roku 1900, posvěcení kostela Panny Marie ze Scourmont u^{94} [skúrmontu].

25. října.

Svátek má **svatý Bernard Calvó**, Biskup diecéze Vic⁹⁵ [vik]. Dokončil svá studia a věnoval se právním záležitostem, když se v nemoci rozhodl odmítnout vše, co mu říkal svět, jeho pocty a bohatství. Vstoupil tedy do kláštera Santes Creus,⁹⁶ kde se postupem čas stal Opatem, a roku 1233 byl jmenován Biskupem diecéze Vic. Muž vpravdě apoštolský své stádo statečně bránil proti bludařům albigenským a valdenským, kteří začali pronikat i do Španělska, a společně se dvěma Bratry Kazateli jej Papež Řehoř IX. ustanovil Inkvizitorem⁹⁷ víry. On sám také shromáždil vojsko a spolu s králem Jakubem I.⁹⁸ osvobodil nemálo měst od Saracénů. Pilná správa věcí časných mu byla téměř náboženskou povinností. Když pak roku 1243 odešel do nebe, díky zázrakům mu byla vzdávána velká úcta,

⁹³ *B. M. de Stella*, **Abbaye de l'Étoile** byl cisterciácký klášter u obce Archigny nedaleko Poitiers na západě Francie (department Vienne). Založen 1117 jako poustevna, 1145 se připojil k cisterciácké reformě jako dcera Pontigny. Zrušen 1791.

⁹⁴ *B. M. de Succurmonte*, **Abbaye Notre-Dame de Scourmont** je trapistický klášter založený 1850 z Westvleteren. Klášter se živí výrobou piva a sýrů pod značkou Abbaye de Chimai. (červenec, pozn. 90)

⁹⁵ *Diœcesis Vicensis*, diecéze s centrem ve městě **Vic**, jež se nachází na sever od Barcelony v Katalánsku. Je součástí španělské církevní provincie Tarragona.

⁹⁶ Monasterium Sanctarum Crucium, **Reial Monestir de Santa Maria de Santes Creus** byl cisterciácký klášter u obce Aiguamurcia nedaleko města Tarragona na jihozápadě Katalánska. Založen 1158 z francouzského kláštera Grandselve, zrušen 1835.

⁹⁷ **inkvizitor** pochází z latinského slova *inquiro* – ptát se, byli tedy vyšetřovatelé víry a bludných názorů, nikoliv nějací "upalovači" lidí.

⁹⁸ **Jakub I. Aragonský,** též **Dobyvatel**, španělsky Jaime I. el Conquistador, katalánsky Jaume I. el Conqueridor), 1208 – 1276) byl od roku 1213 aragonský král z dynastie barcelonské, hrál důležitou roli v reconquistě Aragonska od Maurů. Je pohřben v cisterciáckém klášteře Poblet..

několikrát se jednalo o jeho zanesení do *Alba Sanctorum*;⁹⁹ avšak zastánci tohoto nápadu věc nikdy nedovedli do konce. (Hag., n. 46).

Roku 1140, v Římě klášter Svatých Vincence a Anastásia u Třech Pramenů u Životodárných Vod (*Tre Fontane*), jenž byl založen kolem roku 565, obsadili na příkaz Papeže Innocense II. mniši z Clairvaux, kteří měli původně namířeno do benediktinského opatství Farfa.

26. října.

V německém klášteře Eberbach, 100 se připomíná ctihodný muž **Mefrid** či **Menfrid**, Převor. Před Bohem byl mužem výjimečné zbožnosti, před lidmi však mužem nevšedního vlivu, jenž také svůj klášter uprostřed hrozných bouří rozkolu, jímž byla Církev Boží za časů Alexandra III. s přispěním císaře Fridricha soužena, svou podivuhodnou vynalézavostí a prozřetelností zachoval. Tomuto služebníkovi Božímu, kromě ostatních duchovních darů, jimiž šťastně vládl, se nezřídka božskou mocí otvírala též tajemství ze zjevení; a stejně jako někdy přijímal za útěchu navštívení blažených duchů, tak jej též děsily i strašidelné stíny duchů zlovolných, jež jej chtěly bojem přinutit, aby se vzdal. Zemřel roku 1173 nebo zanedlouho poté. (Hag., n. 367).

V klášteře Parc-aux-Dames¹⁰¹ [park-ó-dam] v Senlis [sɑ̃nlis], dne 27. tohoto měsíce roku 1650 do nebe odešla **Kateřina Fieffé** [fjefé], mniška. Ve svých dvanácti letech byla na své naléhání přivedena do zmíněného kláštera, kde sice ve světském oděvu, avšak pod slibem čistoty a poslušnosti, po několik let vedla přečistý život. Postihlo ji mnoho přetěžkých chorob, které jí znetvořily tělo a ochromily ji, zazářila však nesmírnou trpělivostí. Byla bystrého rozumu, avšak ducha pokorného a sebevědomí se z vlastní vůle zřekla, podobna prozíravé panně byla nanejvýš moudrá a zdrženlivá, vstřícná k sestrám a plná veškeré lásky, Boha si vždy uchovávala sobě přítomného. Láskou k Bohu byla natolik zapálena, že ustavičně toužebně vzdychala po božském sjednocení. Bylo jí padesát let, když si vyžádala řeholní hábit, po mnohých prosbách byla přijata na zkoušku, a posléze připuštěna ke slavným slibům. A poté, co nahromadila mnohé milosti,

⁹⁹ *Album Sanctorum*, knížečka, v níž je na každý den k Svatému či dvěma z římského Martyrologia uveden pár veršů.

¹⁰⁰ *Eberbacum*, **Kloster Eberbach** byl cisterciácký klášter nedaleko u obce Eltville am Rhein poblíž Mohuče v Hessensku. Založen 1136 z Clairvaux, zrušen 1803.

¹⁰¹ *Parcus Dominarum Silvanectense*, **Parc-aux-Dames** byl klášter cisterciaček v diecézi Senlis nedaleko Paříže. Založen 1205, zrušen 1790. (srpen, pozn. 4)

dokonce světlem z nebe byla ozářena, ve svých šedesáti letech nebo v podobném věku zakončila svůj život zbožnou smrtí. (Hag. n. 379).

27. října.

V klášteře Panny Marie z Trappy, roku 1700, dosáhl věčného života nejjasnější Opat a reformátor **Armand Jan le Bouthillier de Rancé** [lə butilié də rãnsé]. Rozumem vládl výjimečným a duchem planoucím, zásluhou svého otce se již jako chlapec stal komendatárním Opatem či Převorem pěti klášterů; později jako klerik byl však života lehkovážného. Když však dosáhl třicátého roku života, z Boží milosti jej zasáhla zkroušenost srdce, a on se stáhl do samoty svého zámku Véretz [vérec], a věnoval se čtení Otců a modlitbě. Po několika letech se vzdal veškerého majetku kromě kláštera La Trappe, a v klášteře Perseigne¹⁰² [perseň] přijal mnišský hábit. Poté, co složil sliby, přijal opatskou benedikci, a svůj klášter připojil k Přísnější Observanci. Povzbuzen Představenými této Přísnější Observance pak vynaložil velikou námahu, aby celý Řád navrátil ke staré kázni, avšak marně.

Když si to uvědomil, třebaže jej mnozí pomlouvali, tuto starou kázeň ve svém klášteře příklady spíše než svou plamennou a přesvědčivou výmluvností mimořádným způsobem sám dovedl k dokonalosti. V Trappě řádily těžké choroby a on sám po pětadvacet let trpěl; avšak posledních šest let jeho života již nedokázal ani odejít z ošetřovny, a vpravdě snášel mučednictví, v modlitbě byl ovšem vytrvalý, bratry přijímal vždy s klidnou tváří, lidem mimo klášter byl též ve věcech duchovních a mnišských slavným rádcem. Ve svých sedmdesáti pěti letech pokojně zesnul v Pánu. Avšak dílo, které započal, šťastně vytrvalo, aby v budoucnu přineslo plod, o nějž slavný Opat za svého života možná až příliš horlivě usiloval, totiž plod reformovaného Cisterciáckého Řádu ve Francii. (Hag., n. 611).

28. října.

V Římě, roku 1674, si korunu života zasloužil přeslavný Kardinál **Jan Bona**. Jako chlapce jej otec předurčil k vojenskému životu, avšak tento životní stav byl v příkrém protikladu k jeho mírné a nenásilné povaze i k jeho zálibě ve studiu a zbožnosti. Jako mladík ve věku patnácti let tedy

¹⁰² *Persenium*, **Abbaye de Perseigne** byl cisterciácký klášter u obce Sarthe nedaleko Alençon na severozápadě Francie. Založen 1145 z Cîteaux, zrušen 1791. Tento klášter již započal reformu dle Přísné Observance, když zde Abbé de Rancé vstoupil do noviciátu.

zamířil do kláštera Pinerolo 103 Kongregace Les Feuillants 38 [lé föjān], kde se tento vášnivý milovník samoty z celého srdce ponořil do modlitby a studia. Právě z tohoto důvodu se stal velkým odborníkem v oboru duchovního života i posvátné liturgie. Pak mu byly svěřeny všemožné úřady, a třebaže se poctám vyhýbal, jak jen mohl, dvakrát se dokonce stal Generálním Představeným své Kongregace, a Papež Klement IX. jej k jeho velké nelibosti ozdobil vatikánským purpurem. Když zastával tento úřad, byl zde pro všechny bez rozdílu, a pro svou nesmírnou učenost a jedinečnou zbožnost se těšil nejvyšší chvále a úctě všech. (Hag., n. 548).

V portugalském klášteře Svatého Benedikta de Cástris, 104 se připomíná **Briolaga Daruda**, mniška. Rodiče jí nabídli sňatek, avšak jí se pohodlí světa zošklivila, a ona sladce přilnula ke Kristu, Ženichovi panen, ve zmíněném klášteře oblékla hábit, a za obdivu všech převelice přísně zachovávala ustavičné silencium. Krista přibitého na kříž nosila vtisknutého v srdci, a vytěsňovala všechny myšlenky na věci pozemské. Vypráví se, že poblíž Nejsvětější Svátosti a oběti Mše svaté ji občerstvovala krásná vidění, dokud ovšem vytrvala v pokoře. Odešla k Pánu před rokem 1600. (Hag., Suppl., n. 502 c).

29. října.

V Clairvaux, **blahoslavený Petr Monoculus**,¹⁰⁵ osmý Opat. Byl pokrevním příbuzným francouzského krále Filipa II., což se však snažil nanejvýš skrývat, jak jen to bylo možné. Jako mladík přijal řeholní hábit v klášteře Igny⁶¹ [iňi]. Z Převora svého kláštera se pak, donucen poslušností, stal – nerad a v obavách – Opatem kláštera Valroy¹⁰⁶ [valroa],

¹⁰³ Monasterium S. M. Pinarolense, **Abazzia di Santa Maria di Pinerolo** byl klášter kongregace Les Feuillants v obci Pinerolo nedaleko Turína v Piemontu, na severu Itálie, kousek od hranice s Francií. Založen 1064 jako benediktinská Abbatia nullius s právy a funkcí diecéze. Kolem roku 1590 klášter převzali cisterciáci, a o něco později přísnější kongregace Les Feuillants. 1693 byl klášter vydrancován, pak opět obnoven. 1748 byla založena diecéze Pinerolo, na kterou přešla práva původního opatství. Po napoleonských válkách byl klášter v roce 1802 s konečnou platností zrušen.

¹⁰⁴ Monasterium S. Benediĉti de Castro, **Mosteiro de São Bento de Cástris** byl klášter cisterciaček u portugalského města Evora, nedaleko Lisabonu. Založen 1274 z kláštera Alcobaça, 1834 uzavřen pro dorost, poslední sestra zemřela 1890.

¹⁰⁵ monoculus, tedy jednooký.

¹⁰⁶ Vallis-Regia, **Abbaye de la Valroy** byl cisterciácký klášter v obci Saint-Quentin-le-Petit v Ardennách, nedaleko Remeše či Laonu, též nedaleko bel-

kde jej začal Bůh oslavovat zázraky. Po pěti letech jej však jeho bratři z Igny jednomyslně povolali zpět, aby se stal jejich Opatem. Zde v důsledku přetěžké choroby přišel o oko: odtud přízvisko "monoculus – jednooký." On tuto trýznivou bolest, ponižující znetvoření i zbavení zraku snášel převelice mírně, nijak se netrápil, dokonce pak měl ve zvyku říkat, že unikl jednomu ze svých nepřátel, a že těch zbylých se obává více než toho, že jednoho ztratil. Ve stravě i ošacení byl nesmírně střídmý a šetrný; nočního bdění se účastnil nejen řádně, ale až neústupně, a dokázal se jedinečným způsobem modlit. Když vládl bratřím sobě svěřeným, byl mírný a dobře rozlišoval, řádové observance nezanedbával, nýbrž přizpůsoboval je osobě, místu i času. Mnohé zázračně a okamžitě uzdravil, buď tím, že jim požehnal, nebo tím, že jejich často hrozivé rány políbil. Bratři poznali, že je dokonce nadán prorockým duchem. Několikrát si zasloužil radovat se z návštěvy božské Matky Kristovy.

Po deseti letech si jej zvolili bratři z Clairvaux. Když však předzvěděl, že se to má stát, utekl na jednu grangii a tam jej nalezli na louce, jak spolu s konvrši obrací seno. Řádová autorita jej však přiměla, aby volbu uznal, a bratři jej tam přijali jako anděla Božího. Zde si též nezachoval nic než známky svaté pokory, a často říkal, že není hoden vládnout takovému klášteru. Jednou mu král, velmi potěšen jeho pokorou, odpověděl: «Proč se, Ctihodný Otče, sám snižuješ k takové malomyslnosti? Ty jsi Opatem pouze uvnitř, já však budu Opatem tam venku». Dokonce i sám císař Fridrich Barbarossa, v jehož pravomoci se tehdy vévodství burgundské nacházelo, k němu choval nesmírnou úctu. Po sedmi letech vlády, když prováděl pravidelnou visitaci kláštera Foigny¹⁰⁷ [foáňi], jej zachvátila smrtelná choroba, a stejně jako žil, klidně a tiše, tak uprostřed modlitby vydechl naposledy, roku 1186. Jeho svaté tělo bratři z Clairvaux uložili do pohřební komůrky, kde byl původně uložen Svatý Otec Bernard, a kde se svým následníkem, blahoslaveným mučedníkem Gerardem byl v též úctě uložen v sarkofágu vyvýšeném nad podlahou, a též byl oslaven zázraky. (Hag., n. 117).

30. října.

V Guyaně, roku 1798, v tento den dosáhl konce svého utrpení Dom **Štěpán Le Clere de Vodonne** [lə clér də vodón], z mnicha z Clairvaux se

gického kláštera Chimay. Založen 1147-1150 (dle zdroje) z Igny, zrušen 1791. 107 *Fusniacum*, **Abbaye de Foigny** byl cisterciácký klášter nedaleko Remeše v severní Francii, jež v roce 1121 založil sám svatý Bernard. 1791 byl zrušen. (červen, pozn. 90)

stal duchovním Vůdcem cisterciáckých sester v klášteře Panny Marie des Prés¹08 [dé pré] v diecézi Troyes¹09 [troa]. Několikrát byl zajat a uvržen do žaláře, poté v měsíci prosinci roku 1797 byl odsouzen k vyhnanství v Cayenne [kajen]. Tam jej však poslali do kolonie Conanama, aby unikli moru, kterému podlehlo mnoho vyhnanců, takže se spolu se třemi dalšími kněžími odebrali do oblasti Makaurie, kde bydleli v domě, pokrm v potu tváře dobývali ze země; která však v tomto případě o to více vydechovala své jedovaté výpary. Zachvátila jej horečka a hniloba, a poté, co se zmítal v nejvyšší ubohosti, svým útrapám podlehl, v padesátém druhém roku svého života. Též o několik týdnů později tam zahynul Dom **Jan František Daviot** [davió], mnich neznámého kláštera. (Hag., 301 et 309).

V brabantském klášteře Villers¹ [vijé], zesnul Reiner, mnich, bratr duchem více než tělem Godfrída Pachomia, jejž jsme si připomněli druhého dne tohoto měsíce. Tiše kráčel mezi bratry, a kvetl veškerou duchovní radostí. Byl milý Bohu i lidem, svědomí své i ostatních uchovával s největší pečlivostí čisté. A třebaže nebyl z nejsilnějších, 110 při práci nescházel, a když nastaly žně a sklízela se pšenice, procházel polem, a klasy, které sebral, rozdával chudým. Třebaže jej sužovala malárie, zpíval v chóru Žalmy spolu s ostatními, a připojil se tím řádně také k utrpením Kristovým. Pokaždé, když slyšel někoho mluvit o Kristu, zaplál celý nesmírnou radostí. Pokud však před ním někdo pronesl něco o věčném trestu, obvykle se celý roztřásl a proléval slzy. Poté, co trpěl různými neduhy, a několikrát si v nich zasloužil přijmout útěchu od laskavého Pána, či od Jeho nejlaskavější Rodičky, nebo od Svatých, přiblížil se tedy jeho konec. Když tedy s převelikým jásotem ducha zazpíval sladkým hlasem antifonu «Chválu vzdejte našemu Bohu», 111 navštíven Nejblahoslavenější Pannou Marií a svatým Janem Křtitelem, což se neobešlo bez zázraků, kolem slavnosti Všech Svatých vstoupil do nebeského království, aby se s nimi navěky radoval. (Hag., n. 397).

¹⁰⁸ *B. M. de Pratis*, **Abbaye Notre-Dame des Prés** byl klášter cisterciaček v obci Saint-André-les-Vergers, dnes součástí města Troyes na jihovýchod od Paříže. Založen 1230z Clairvaux, zrušen 1791.

¹⁰⁹ Diocesis Trecensis.

¹¹⁰ esset debilis viribus

¹¹¹ Laudem dicite Deo nostro

V belgickém klášteře La Ramée¹¹² [la ramé], blahoslavená Ida de Léau¹¹³ [léó], mniška. Jako dívka žila ve veliké nevinnosti a mírnosti, dychtiva učení, ale i modlitby, a dokonce si podmaňovala své ještě útlé tělo. Ve třinácti letech se vydala do kláštera La Ramée [la ramé], kde ji hned Kristus sladce navštívil a naplnil duchem radosti. Žádala tedy Pána, že pokud v tomto životě spáchala něco nepatřičného, aby od těchto špatností byla očištěna v životě přítomném, a poté, co bude osvobozena od tělesného žaláře, jí žádné překážky nebránily k Němu přijít. Proto Bůh dopustil, aby ji rok a půl vehementně sužoval duch nepravosti. Poté však byla osvobozena, a zcela pohlcena v kontemplaci Kristových tajemství často upadala do vytržení, v soužení zápalu lásky ji schvacovala horečka, a pouhým přijímání Nejsvětější Svátosti získávala sílu těla i pokojného ducha. Cítila příchod Páně na oltáři, a v tomto ji nemohl zmást ani zvon, třebaže by bil rychleji či pomaleji. Pro ostatní často vyprošovala veliké milosti. Tak poté, co po tři roky těžce stonala, odešla ke svému Ženichovi, jednu Neděli roku nejspíš 1260. (Hag., n. 167).

¹¹² *Rameya in Belgio*, **Abbaye de la Ramée** byl klášter cisterciaček v belgické obci Jauchelette nedaleko Bruselu. Založen 1215 z Nivelles, zrušen 1796.